

شناسایی عوامل مؤثر بر بهره‌وری تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان با تکیه بر سیستم‌های خودمدیریتی و سودآوری

علی نعمتی خیایوی^۱

جعفر برقی مقدم^۲

محمد رحیم نجف زاده^۳

حمید جنانی^۴

 10.22034/SSYS.2021.2005.2425

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۶/۱۶

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۸/۳۰

هدف از این تحقیق، شناسایی عوامل مؤثر بر بهره‌وری تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان با تکیه بر سیستم‌های خودمدیریتی و سودآوری بود. این پژوهش با رویکرد کیفی انجام شد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه صاحب‌نظران حوزه مدیریت ورزشی و بهره‌وری بود که با روش نمونه‌گیری هدفمند ۱۲ صاحب نظر در تحقیق شرکت کردند. جهت تحلیل مصاحبه‌ها، از سه فرآیند کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری گزینشی استفاده شد. تحلیل‌ها با کمک نرم‌افزارهای Maxqda انجام گرفت. با استناد به نتایج کدگذاری محوری، ۱۲ کد محوری استخراج شدند: کدهای نرم‌افزاری، جذب سرمایه، مدیریت بهره‌وری، هیجانی، کارآیی، رفتاری، سرمایه انسانی، ساختار مالی، رشد اقتصادی، سخت‌افزاری، عملکردی و اثربخشی. با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان گفت برای اینکه ساز و کار اجرای یک رویداد دوچرخه‌سواری فراهم شود باید (۱) شاخص‌های خودمدیریتی، (۲) شاخص‌های سودآوری و (۳) شاخص‌های بهره‌وری مورد توجه قرار گیرند. بدین ترتیب، می‌توان آینده روشنی را برای رویدادهای دوچرخه‌سواری به خصوص تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان تصور کرد.

واژگان کلیدی: بهره‌وری، خودمدیریتی، سودآوری و تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان.

۱. دانشجوی دکتری، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

۲. استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران (نویسنده مسئول)

۳. استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

۴. استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

مقدمه

جهانی شدن فرآیندی در حال حرکت و توسعه است و افزایش رقابت جهانی بسیاری از صنایع را تحت تأثیر قرار داده است (هیسو-ون^۱، ۲۰۱۷)، ورزش ابزاری محبوب برای به دست آوردن اهداف مختلف است و کمتر جاذبه‌ای همچون ورزش وجود دارد که گروه‌های مختلف را جذب و سازمان‌دهی کند (کیم^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). صنعت ورزش به یک صنعت بزرگ و در حال رشد و صنعت میلیارد دلاری تبدیل شده است (جرمن و همکاران^۳، ۲۰۱۶). رویدادها به‌ویژه رویدادهای ورزشی تبدیل به یک صنعت مهم شده‌اند و جهانیان اهمیت این حیطه را به‌خوبی شناخته‌اند و چنان که می‌بینیم کشورها در عرصه‌های مختلف تلاش‌های زیادی را به‌منظور کسب میزبانی رویدادهای ورزشی به عمل می‌آورند تا از مزایای متعدد آن برخوردار شوند. تحلیل شکاف صنعت ورزش ایران از منظر میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی نیز بیانگر آن است که وضع موجود به ترتیب در ابعاد فرهنگی- اجتماعی، عملیاتی، قانونی، مالی، بازاریابی، دانش و فناوری و زیست محیطی نامطلوب می‌باشد و بیشترین شکاف برای بهبود ابعاد یاد شده در بعد دانش و فناوری، زیست محیطی، مالی، بازاریابی، قانونی، فرهنگی و عملیاتی است.

بهره‌وری عبارت است از: استفاده بهینه از مجموعه استعدادهای توانایی‌های بالفعل و بالقوه منبع انسانی در جهت افزایش کمی و کیفی تولید و کاهش تلفات و ضایعات، به‌گونه‌ای که افراد ضمن ارائه کار بهتر و بیشتر، از زندگی کاری مطلوب‌تری نیز برخوردار گردند (ویسنی ووسکی و سوکولووسکا^۴، ۲۰۲۰). بهره‌وری، استفاده درست و بهینه از منابع و اجرای درست کارها و دستیابی به هدف و انجام کارهای درست در جهت هدف و یا میزان تحقق اهداف است (صادقی، ۱۳۹۴). خودمدیریتی، فرآیندی است که طی آن افراد در نیل به خودهدایتی و خودانگیختگی لازم برای عمل، بر خود تأثیر می‌گذارند. به عبارتی، خودمدیریتی یک فرایند قادرسازی است که به کمک آن شخص یاد می‌گیرد که خودش را بهتر بشناسد و زندگی خودش را بهتر هدایت کند. خودمدیریتی یک فرآیند تعریف شده است و مردم از طریق آن برای دستیابی به خود هدایتی و خود انگیزشی عملکرد خود را بهبود می‌بخشند (هاگو^۵ و همکاران، ۲۰۱۸). در دنیایی که تغییرات با شتاب و سرعت صورت می‌گیرد، خودمدیریتی بیش از هر زمان دیگری اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده است و عامل ضروری برای کسب موفقیت به شمار می‌رود. خودمدیریتی، احتمال رسیدن به اهداف را افزایش می‌دهد و قادر به تنظیم اهداف و نظم‌دهی، توسعه مهارت‌ها و نقاط قوت می‌باشد (مالک‌کوچ و دال^۶، ۲۰۲۰). از طرفی سوددهی یعنی تفاضل درآمدها و هزینه‌های مرتبط با تعامل با مشتریان در یک بازه زمانی و اینکه چه عواملی در این راستا تأثیر گذارند.

1. Hsueh-wen
2. Kim
3. German et al.
4. Wiśniewski, Sokołowska
5. Hugo
6. Malkoc, Dal

میزبانی مسابقات مهم موجب توسعه اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی کشور میزبان و در نتیجه مطرح شدن در عرصه بین‌المللی می‌شود (صید ویسی، ۱۳۹۸). عوامل اقتصادی، اجتماعی روانی، فرهنگی، زیست‌محیطی و گردشگری از اثرات تور می‌باشد (محمدی ترکمانی و همکاران، ۱۳۹۲). علاوه بر اثرات اقتصادی دارای اثرات غیراقتصادی همچون تأثیرات روانی و اجتماعی، غرور و افتخار، افزایش دل‌بستگی به جامعه، هیجان‌های موجود در رویداد ورزشی است. حامیان مالی در رویدادهای ورزشی معتبر و بزرگ همان هواداران می‌باشند که تمایل به سرمایه‌گذاری دارند (سوریانو، ۲۰۰۹). عوامل سخت‌افزاری و منابع پشتیبان سیاسی ارتباطی، نرم‌افزاری، منابع و جاذبه‌های محوری و عوامل اجتماعی به‌عنوان عوامل تأثیرگذار بر میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی شهر ارومیه بوده است (وحدانی و همکاران، ۱۳۹۴).

۳۹۳

تور ایران - آذربایجان، یک تور بین‌المللی دوچرخه سواری جاده‌ای در کشور ایران است. این تور معتبرترین تور دوچرخه سواری ایران و قدیمی‌ترین تور دوچرخه سواری در قاره آسیا به‌شمار می‌آید که همه ساله در اواخر بهار در منطقه آذربایجان، ایران در استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اردبیل زیر نظارت فدراسیون بین‌المللی دوچرخه سواری برگزار می‌شود. با وجود اعتبار ملی و بین‌المللی تور ایران - آذربایجان، این تور از عدم پوشش زنده تلویزیونی، نداشتن پشتیبان‌های مالی، نبود اسکان مناسب برای تیم‌های شرکت‌کننده و کم بودن ارزش جایزه‌ها رنج می‌برد. مسئله مهمی که برگزارکنندگان تور دوچرخه سواری همراه با آن درگیر بوده‌اند، مسئله تأمین مالی و راه‌های جذب بودجه مناسب برای برگزاری هرچه بهتر این تور و رساندن این رویداد ورزشی به سودآوری بوده است. بنابراین به‌منظور برنامه‌ریزی برای گرفتن میزبانی این رویدادها، دستیابی به بهره‌وری و سوددهی هر چه بیشتر این رویداد، شناخت عوامل تأثیرگذار بر روی بهره‌وری تور دوچرخه سواری ایران - آذربایجان ضرورت دارد و یک راهبرد مناسب برای برگزارکنندگان، مدیران، مسئولان، حامیان مالی و شرکت‌های تجاری است. رویدادهای ورزشی بزرگ همانند رویداد ورزشی دوچرخه سواری ایران - آذربایجان دارای ارزش و اهمیت زیادی می‌باشد که این ارزش و اهمیت در رقابت شدید بین شهرها یا کشورهای متقاضی میزبانی و همچنین برنامه‌ریزی‌های وسیع و گسترده برای برگزاری موفق رویداد مشاهده می‌شود. تور دوچرخه سواری علاوه بر سرمایه‌گذاری زیاد در زمینه اماکن و تجهیزات ورزشی، مستلزم سرمایه‌گذاری در زیربنای غیرورزشی در شهر میزبان نیز است. این سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در شهر برای موفقیت رویداد و توسعه شهر دارای اهمیت فراوانی می‌باشد. در نتیجه برگزاری این رویدادها نقشی کلیدی در راهبردهای توسعه منطقه‌ای و شهری دارد. با عنایت به این مسئله که اکثر کشورهای پیشرو در امر ورزش بیش از هر زمان دیگری از فرصت میزبانی رویدادهای ورزشی برای کسب منافع کوتاه‌مدت و بلندمدت استفاده می‌کنند، ضروری به نظر می‌رسد که در کشور ما نیز به پدیده ورزش و رویدادهای ورزشی به‌عنوان فرصتی برای کسب منافع در همه زمینه‌ها نگریسته شود. برای رسیدن به این نقطه ابتدا باید جایگاه کنونی خود را در زمینه میزبانی و برگزاری موفق رویدادها و توانایی بهره‌مند شدن از تأثیرات آنها شناسایی کنیم تا بتوانیم با توجه

به همه شرایط و پیش زمینه‌ها برنامه‌ریزی مناسبی جهت بهرمندی از منافع میزبانی رویدادهای ورزشی داشته باشیم. با توجه به سابقه طولانی برگزاری این رویداد ورزشی در منطقه آذربایجان شناسایی تأثیرات بهره‌وری تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان بر اساس رویکردهای خودمدیریتی و سودآوری می‌تواند در بهبود توسعه اقتصادی و غیراقتصادی مفید باشد. بنابراین تحقیق حاضر به دنبال شناسایی عوامل مؤثر بر بهره‌وری تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان با تکیه بر سیستم‌های خودمدیریتی و سودآوری بوده است.

روش شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر با توجه به هدف پژوهش کیفی و جامعه آماری آن ۱۲ نفر از صاحب‌نظران و نخبگان صنعت ورزش بود که به روش نمونه‌گیری هدفمند مورد مصاحبه عمقی قرار گرفتند. اقدامات مرتبط به شناسایی کدهای مفهومی از متن مصاحبه‌ها انجام شد و تجزیه و تحلیل داده‌ها همزمان و به‌طور مستمر با جمع‌آوری اطلاعات انجام پذیرفت. در واقع تجزیه و تحلیل داده‌ها براساس نظریه داده‌بنیاد رویکرد چارمز^۱ (۲۰۰۶) انجام شد. سه مرحله کدگذاری باز، محوری و انتخابی صورت گرفت. در کدگذاری محوری، پژوهشگر یک مقوله کدگذاری باز را انتخاب کرد و آن را به‌عنوان مقوله یا پدیده اصلی در مرکز فرآیند قرار داد. سپس سایر مقوله‌های مرتبط با آن در آن دسته قرار گرفت. در این مرحله طبقه‌ای که بیشترین فراوانی را دارد به‌عنوان متغیر اصلی در نظر گرفته شد. در این پژوهش متغیرهای بهره‌وری، سیستم‌های خودمدیریتی و سودآوری به‌عنوان مقوله‌های اصلی مد نظر گرفته شدند و بقیه متغیرها حول محور آنها قرار گرفتند. برای آزمون روایی در این پژوهش چهار معیار اعتبار، قابلیت تأیید، قابلیت اطمینان و قابلیت انتقال پیشنهادی گوبا و لینکلن (۱۹۸۹) جهت افزایش کیفیت پژوهش مد نظر قرار گرفت. همچنین برای سنجش پایایی از روش پایایی باز آزمون استفاده گردید. برای محاسبه پایایی با روش توافق درون موضوعی دو کدگذار، از یک متخصص مدیریت ورزشی که در مراحل انجام پژوهش حضور داشت و از آگاهی مناسبی در مورد این پژوهش برخوردار بود، استفاده شد. پایایی بین کدگذاران برای مصاحبه‌های انجام گرفته در این پژوهش معادل ۷۴ درصد بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش نظریه داده‌بنیاد رویکرد (چارمز، ۲۰۰۶) در دستیابی به معیارهای اصلی استفاده گردید.

یافته‌های پژوهش

نخستین مرحله در ساخت نظریه زمینه‌ای، انجام کدبندی باز است. کدبندی باز از نظر واحد تحلیل به‌صورت سطر به سطر، عبارت به عبارت، پاراگراف به پاراگراف یا به‌صورت صفحه جداگانه انجام می‌شود. چنانچه واحد کدبندی، سطر باشد، به هر یک از سطرها یا جمله‌ها، مفهوم یا کدی الصاق می‌شود. این کدها یا مفاهیم باید بتوانند حداکثر فضای مفهومی و معنای آن را اشباع کنند (کریوگر و نیومن^۲، ۲۰۰۶). در این قسمت به‌جای ارائه تمامی صفحات نگارش شده از مصاحبه‌ها، فقط کدهای باز براساس متون مصاحبه ارائه شده است:

1. Charmz

2. Kreuger & Neuman

جدول ۱: کدگذاری باز

کدهای اولیه	منبع (مصاحبه)
فراهم سازی فضا و امکانات لازم برای استعدادیابی	۲م
استفاده از نرم افزار و اپلیکشن مدیریتی در تمام مراحل تور	۲م، ۱م، ۵م
سرمایه گذاری های کلان توسط دولت و بخش خصوصی	۷م
آموزش به نیروی انسانی در زمینه قوانین جدید و مراحل انجام کار	۳م، ۱م
تدوین برنامه عملیاتی ارتقای بهره‌وری	۱۲م
مدیریت زمان	۱۲م
میل به موفقیت	۵م، ۴م
خودانگیزگی لازم برای عمل	۶م
افزایش حس مسئولیت پذیری و تعهد در افراد	۱۲م
تعاملات اداری در میزبانی بین سه استان آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و شهرهای میزبان عبور دوچرخه سواران	۱م
جمع‌گرایی و مشارکت پذیری مدیران فدراسیون	۱م
برگزاری تور با بودجه مصوب	۲م
بهبود کیفیت برگزاری تور	۵م، ۴م
دسترسی مناسب تماشاگران به خدمات ارائه شده	۱۱م، ۱۰م، ۷م، ۹م، ۹م
رسیدن به اهداف مورد نظر در موعد مقرر	۱۰م
بهبود وضعیت جاده‌ها برای میزبانی بهتر از تور	۱۰م
محل اسکان و اقامت تیم‌ها در بالاترین سطح باشد	۱۲م
زیر ساخت‌های مناسب	۱۲م
پوشش خبری و تصویری مسابقات	۳، ۷م، ۵م
تدوین مشوق‌های لازم برای اسپانسرها	۸م
ایجاد محیط و تسهیلات مناسب برای تحقق حداکثری اهداف شرکت‌های حامی مالی	۸م
تداوم درآمد یا درآمد اصلی	۳م، ۲م، ۱۲م
ساختاردهی محیط	۳م
آموزش در چهارچوب توانمندسازی نیروهای لازم در برگزاری تور	۳م
دوچرخه‌سواری	۳م
اندازه‌گیری شاخص‌های بهره‌وری	۱۱م، ۴م
ارزیابی وضعیت ارتقای بهره‌وری	۲م
ایجاد تفاهم با دیگران	۴م
شناخت و حذف ابعاد و صفات منفی روحی و روانی افراد	۶م، ۵م
بهبود دیدگاه‌ها و عواطف درونی افراد	۱۱م
استفاده عقلایی از امکانات و منابع	۱۰م، ۱۲م

انطباق فعالیت‌ها با ارزش‌ها و واقعیت‌ها	۱۰م، ۱۲م، ۱۱م
هماهنگی و همکاری نزدیک مسئولان استان‌های مربوطه	۴م، ۱۱م
بهبود و افزایش عملکرد شخصی	۱۰م، ۱م
استفاده حداقل از نیروی انسانی	۹م
تشخیص درست مشکلات تور	۴م، ۹م، ۱۲م
مدیریت روابط عمومی	۷م
کنترل کافی مدیران بر زمان و کار	۳م، ۴م
شناخت و پرورش ابعاد و صفات روحی و روانی مثبت	۵م
پایش و اجرای مستمر نظام بهره‌وری	۶م
حداکثر نمودن منافع تحت شرایط مشخص ساختار بازار	۲م، ۱م، ۴م
پیش‌بینی افق و دورنمای رشد سرمایه‌گذاری و اقتصادی	۴م، ۲م
ایجاد امکانات و تسهیلات	۳م، ۵م
تجهیزات استاندارد و به‌روز	۱۱م
برآورد فراز و فرودهای اقتصادی کشور	۴م، ۲م، ۱۰م
کسب اعتماد مشارکت‌کنندگان در تور	۴م، ۱۲م
تسهیل امور جاری تور	۴م
برگزاری تور در موعد مقرر	۶م، ۵م، ۱م، ۳م
وجود نظم در برگزاری	۵م، ۳م
برنامه‌نویسی در اجرای برگزاری تور	۸م، ۱م
تعهد مدیریت نسبت به بهره‌وری	۶م، ۷م
پیاپی‌سازی برنامه‌های ارتقاء بهره‌وری	۶م
تخصص و دانش در حوزه مدیریت ورزش	۷م، ۸م، ۶م
تخصص‌سازی منابع انسانی در تمام زمینه‌ها	۹م
توجه به ساختارهای سودآوری	۴م، ۹م
تبلیغ و توسعه جاذبه‌های موجود	۸م
پوشش زنده مراحل پنج‌گانه	۴م، ۷م
حمل و نقل	۱۱م، ۸م، ۳م
برگزاری منظم	۱۱م، ۷م، ۸م، ۳م، ۴م، ۱م
کاهش هزینه‌ها	۱۲م، ۲م

با استناد به کدبندی مرحله اول که به کدبندی باز معروف است، از طریق بازبینی مصاحبه‌های انجام گرفته با صاحب‌نظران ۶۰ کدباز شناسایی گردید. گفتنی است برخی کدها منحصر به فرد و برخی نیز دو مرتبه یا بیش از دو مرتبه مطرح شده بود. حال که کلیه داده‌ها کدبندی شده و کدها یا مفاهیم اولیه متعددی ساخته شدند، مرحله دوم کدبندی داده‌ها با نام کدبندی محوری آغاز می‌شود.

جدول ۲: کدگذاری باز و کدگذاری محوری

منبع	کدهای باز	کدهای محوری
۵م، ۱م، ۲م	استفاده از نرم افزار و اپلیکشن مدیریتی در تمام مراحل تور	نرم افزاری
۵م، ۷م، ۳م	پوشش خبری و تصویری مسابقات	
۷م، ۴م	پوشش زنده مراحل پنج گانه	
۱۱م	تجهیزات استاندارد و به روز	
۸م	تدوین مشوق های لازم برای اسپانسرها	
۷م	سرمایه گذاری های کلان توسط دولت و بخش خصوصی	جذب سرمایه
۸م	تبلیغ و توسعه جاذبه های موجود	
۸م	ایجاد محیط و تسهیلات مناسب برای تحقق حداکثری اهداف شرکت های حامی مالی	مدیریت بهره‌وری
۱۲م	تدوین برنامه عملیاتی ارتقای بهره‌وری	
۶م	پیاپی سازی برنامه های ارتقای بهره‌وری	
۱۱م، ۴م	اندازه گیری شاخص های بهره‌وری	
۲م	ارزیابی وضعیت ارتقای بهره‌وری	
۶م	پایش و اجرای مستمر نظام بهره‌وری	هیجانی
۵م	شناخت و پرورش ابعاد و صفات روحی و روانی مثبت	
۱۱م	بهبود دیدگاه ها و عواطف درونی افراد	
۳م، ۴م	کنترل کافی مدیران بر زمان و کار	
۱۲م	افزایش حس مسئولیت پذیری و تعهد در افراد	
۱۲م، ۲م	کاهش هزینه ها	کارآیی
۲م	برگزاری تور با بودجه مصوب	
۹م	استفاده حداقلی از نیروی انسانی	رفتاری
۵م، ۴م	بهبود کیفیت برگزاری تور	
۱۲م	پژوهشگاه علوم مدیریت زمان مطالعات فرهنگی	
۴م	ایجاد تفاهم با دیگران	
۵م، ۴م	میل به موفقیت	
۶م، ۵م	شناخت و حذف ابعاد و صفات منفی روحی و روانی افراد	سرمایه انسانی
۶م، ۷م	تعهد مدیریت نسبت به بهره‌وری	
۶م	خودانگیزگی لازم برای عمل	
۹م	تخصص سازی منابع انسانی در تمام زمینه ها	
۷م، ۸م، ۶م	تخصص و دانش در حوزه مدیریت ورزش	
۳م، ۱م	آموزش به نیروی انسانی در زمینه قوانین جدید و مراحل انجام کار	
۳م	آموزش در چهارچوب توانمندسازی نیروهای لازم در برگزاری تور دوچرخه سواری	

	توجه به ساختارهای سودآوری	۴م، ۹م
ساختار مالی	ساختاردهی محیط	۳م
	حداکثر نمودن منافع تحت شرایط مشخص ساختار بازار	۲م، ۱م، ۴م
رشد اقتصادی	پیش بینی افق و دورنمای رشد سرمایه‌گذاری و اقتصادی	۴م، ۲م
	برآورد فراز و فرودهای اقتصادی کشور	۴م، ۲م، ۱۰م
	تداوم درآمد یا درآمد اصلی	۳م، ۲م، ۱۲م
	فراهم‌سازی فضا و امکانات لازم برای استعدادیابی	۲م
سخت افزاری	بهبود وضعیت جاده‌ها برای میزبانی بهتر از تور	۱۰م
	زیرساخت‌های مناسب	۱۲م
	محل اسکان و اقامت تیم‌ها در بالاترین سطح باشد	۱۲م
	حمل و نقل	۱۱م، ۸م، ۳م
	ایاب و ذهاب تیم‌ها	۱۲م
	ایجاد امکانات و تسهیلات	۳م، ۵م
	برنامه‌نویسی در اجرای برگزاری تور	۸م، ۱م
	تعاملات اداری در میزبانی بین سه استان آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و شهرهای میزبان عبور دوچرخه‌سواران	۱م
	استفاده عقلایی از امکانات و منابع	۱۰م، ۱۲م
	وجود نظم در برگزاری	۵م، ۳م
عملکردی	انطباق فعالیت‌ها با ارزش‌ها و واقعیت‌ها	۱۰م، ۱۲م، ۱۱م
	برگزاری منظم	۱۱م، ۴م، ۳م، ۸م، ۷م، ۱۱م
	بهبود و افزایش عملکرد شخصی	۱۰م، ۱م
	مدیریت روابط عمومی	۷م
	هماهنگی و همکاری نزدیک مسئولان استان‌های مربوطه	۴م، ۱۱م
	جمع‌گرایی و مشارکت پذیری مدیران فدراسیون	۱م
	برگزاری تور در موعد مقرر	۶م، ۵م، ۱م، ۳م
	تشخیص درست مشکلات تور	۴م، ۹م، ۱۲م
	تسهیل امور جاری تور	۴م
	دسترسی مناسب تماشاگران به خدمات ارائه شده	۱۱م، ۱۰م، ۷م، ۹م
اثربخشی	کسب اعتماد مشارکت‌کنندگان در تور	۴م، ۱۲م
	رسیدن به اهداف مورد نظر در موعد مقرر	۱۰م

با استناد به نتایج کدبندی محوری و روابط بین مقوله‌های شناسایی شده ۱۲ کدبندی محوری با نام‌های نرم‌افزاری، جذب سرمایه، مدیریت بهره‌وری، هیجانی، کارآیی، رفتاری، سرمایه‌انسانی، ساختار مالی، رشد اقتصادی، سخت‌افزاری، عملکردی و اثربخشی تشکیل گردید.

جدول ۳: کدگذاری محوری و کدگذاری نظری

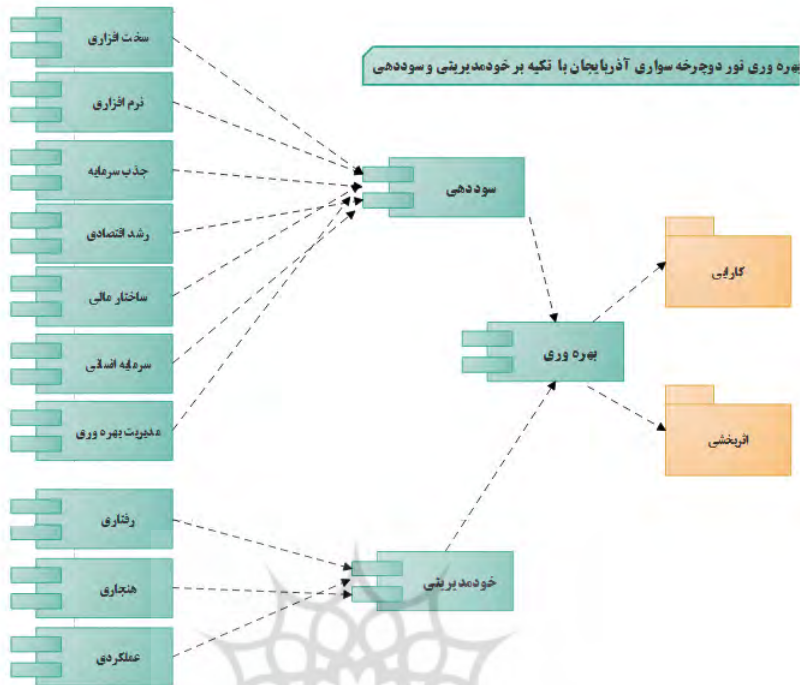
کدهای نظری	کدهای محوری	منبع
سودآوری	سخت‌افزاری	۵م، ۱۲م، ۱۰م، ۲م، ۱۱م، ۸م، ۱۳م
	نرم‌افزاری	۱۱م، ۴م، ۳م، ۷م، ۲م، ۱م، ۵م
	جذب سرمایه	۷م، ۸م
	رشد اقتصادی	۳م، ۱۲م، ۴م، ۲م، ۱۰م
	ساختار مالی	۲م، ۱م، ۳م، ۴م، ۹م
	سرمایه انسانی	۳م، ۱م، ۹م، ۷م، ۸م، ۶م
	مدیریت بهره‌وری	۲م، ۶م، ۱۲م، ۱۱م، ۴م
خودمدیریتی	رفتاری	۷م، ۶م، ۱۲م، ۵م، ۴م
	هیجانی	۱۲م، ۳م، ۵م، ۱۱م، ۴م
	عملکردی	۱۰م، ۱۲م، ۱م، ۱۱م، ۷م، ۸م، ۳م، ۴م، ۱م
بهره‌وری	کارایی	۵م، ۴م، ۹م، ۱۲م، ۲م
	اثربخشی	۷م، ۱۱م، ۱۰م، ۴م، ۹م، ۱۲م، ۶م، ۵م، ۱م، ۳م

۳۹۹

همچنین شاخص‌های سوددهی شاخص‌های است که سوددهی تابع آن است، این شاخص‌ها شامل سخت‌افزاری، نرم‌افزاری، جذب سرمایه، رشد اقتصادی، ساختار مالی، سرمایه انسانی و مدیریت بهره‌وری است. در ادامه مدل مفهومی این متغیرها و زیرکدهای آن ارائه شده است:

شکل ۴: شناسایی عوامل مؤثر بر بهره‌وری با تکیه بر سوددهی و خودمدیریتی

بحث و نتیجه‌گیری

ورزش به‌عنوان تولیدکننده اقتصادی و توسعه‌دهنده اجتماعی ملی و محلی دیده می‌شود و در واقع به‌عنوان یک صنعت است (مالک‌کوچ و دال، ۲۰۲۰). رویدادهای ورزشی یکی از انواع رویدادهای مهم و در حال رشد از صنعت رویداد محسوب می‌شود (آلن^۱، ۲۰۰۸). رویدادهای ورزشی بیشترین توجه را به خود جلب می‌کنند (گریتون^۲، ۲۰۰۶). باید اذعان داشت که برگزاری موفق یک رویداد ورزشی نیازمند برنامه‌ریزی صحیح، منسجم و به‌طور کامل هدفمند است. به این منظور ضروری است آگاهی کافی از ویژگی‌های رویداد ورزشی وجود داشته باشد. کد گذاری‌ها نشان داد که عوامل مؤثر بر بهره‌وری تور دوچرخه سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان با تکیه بر سیستم‌های خودمدیریتی و سوددهی می‌باشد. لذا زمانی که مکانیسم اثر این عوامل به‌درستی شناسایی و تشخیص داده شوند، می‌توان شاهد رشد و بالندگی رویدادهای ورزشی به‌خصوص رویدادهای دوچرخه سواری در ایران بود.

یکی از عواملی که در تور دوچرخه سواری بین‌المللی ایران مورد بررسی قرار گرفت، شاخص‌های خودمدیریتی بود. این شاخص‌ها شامل (۱) رفتاری، (۲) هیجانی و (۳) عملکردی بودند. خودمدیریتی، فرآیندی است

1. mankonch
2. Alleen
3. geraton

که طی آن افراد در نیل به خود هدایتی و خود انگیزختگی لازم برای عمل، بر خود تأثیر می‌گذارند. به عبارتی، خودمدیریتی یک فرایند قادرسازی است که به کمک آن شخص یاد می‌گیرد که خودش را بهتر بشناسد و زندگی خودش را بهتر هدایت کند. بنابراین، خیلی مهم است که برای برطرف کردن نقطه ضعف چاره‌ای اندیشیده شود تا به نقطه قوت تبدیل گردد. این امر موجب می‌شود تا امکان رسیدن به هدف که برگزاری تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان است، افزایش یابد. مدیر قبل از رفتار باید به منابع، امکانات، محدودیت‌ها، موانع و خیلی موارد دیگر در برگزاری تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی توجه کند. یکی از این موارد می‌تواند فرصت‌ها باشد. بعضی از فرصت‌ها ممکن است فقط یک بار اتفاق افتد و امکان دارد از دست مدیر خارج شود، ولی اگر آگاهانه به آن فکر شود، به محض وقوع، می‌توان نهایت استفاده را از آن برد. بنابراین، توجه به شاخص‌های رفتاری و اهمیت آن می‌تواند در خودمدیریتی برای برگزاری تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان بسیار با اهمیت باشد، زیرا هم به صورت مستقیم و هم غیرمستقیم می‌تواند بر بهره‌وری تأثیرگذار باشد و نتیجه عملکرد آن نیز مثبت شود. یکی دیگر از مهم‌ترین مهارت‌ها در خودمدیریتی، شاخص‌های هیجانی است. شاخص‌های هیجانی شامل (۱) شناخت و پرورش ابعاد و صفات روحی و روانی مثبت، (۲) بهبود دیدگاه‌ها و عواطف درونی افراد، (۳) کنترل کافی مدیران بر زمان و کار و افزایش حس مسئولیت‌پذیری و تعهد در افراد است. سید جوادین (۱۳۸۷) معتقد است که خودمدیریتی توانایی کنترل عواطف و هیجانات و رفتارهای صادقانه و درست است (سیدجوادیان و همکاران، ۲۰۰۸). بنابراین مهارت استفاده از شاخص‌های هیجانی می‌تواند در لحظه انتخاب به مدیران ورزشی کمک نماید و آنان کنترل مؤثرتری بر خود و تأثیر مضاعفی بر دیگران داشته باشند. شاخص‌های هیجانی در تمامی رده‌های سازمانی کاربرد زیادی دارند، اما در رده‌های مدیریتی اهمیتی حیاتی دارد؛ زیرا مدیران سازمان را به جامعه معرفی می‌کنند و با بسیاری از افراد در داخل و خارج سازمان تعامل دارند و نقش مهمی در ایجاد روحیه و انگیزش کارکنان دارند (خاکی، ۱۳۹۶). در تبیین نقش شاخص‌های هیجانی در خودمدیریتی می‌توان گفت که افراد هوشمند از نظر هیجانی در برگزاری یک رویداد ورزشی می‌توانند اثربخشی را در تمام سطوح رویداد را گسترش دهند. بنابراین می‌توان اشاره کرد که شاخص‌های هیجانی برای موفقیت تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان ضروری است و می‌تواند بر بهره‌وری تأثیرگذار باشد. شاخص‌های هیجانی به تنهایی بزرگترین عامل برای پیش‌بینی عملکرد فرد در برگزاری تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان و قوی‌ترین نیرو برای رهبری و موفقیت می‌تواند باشد. شاخص‌های هیجانی کمک کننده فرد در زمینه‌های آگاهی بیشتر از روش‌های بین فردی، شناسایی و مدیریت تأثیر عواطف بر تفکر و رفتار، توسعه توانایی تشخیص تحرکات اجتماعی در برگزاری رویداد و درک چگونگی مدیریت روابط و بهبود آنها هستند. از مهم‌ترین مهارت‌ها در خودمدیریتی، شاخص‌های عملکردی است که می‌تواند تأثیر مستقیمی بر بهره‌وری داشته باشد. شاخص‌های عملکردی شامل (۱) برنامه‌نویسی در اجرای برگزاری تور، (۲) تعاملات اداری در میزبانی بین سه استان آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و شهرهای میزبان عبور دوچرخه‌سواران، (۳) استفاده عقلایی از امکانات و منابع، (۴) وجود نظم در برگزاری، (۵) انطباق فعالیت‌ها با ارزش‌ها و واقعیت‌ها،

۶) برگزاری منظم، ۷) بهبود و افزایش عملکرد شخصی، ۸) مدیریت روابط عمومی، ۹) هماهنگی و همکاری نزدیک مسئولان استان‌های مربوطه و ۱۰) جمع‌گرایی و مشارکت‌پذیری مدیران فدراسیون بود. در تبیین نقش شاخص‌های عملکردی در خودمدیریتی می‌توان گفت توجه عمیق به شاخص‌های عملکردی در شناسایی و درک بهتر نارسایی‌ها و کمبودها در برگزاری تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان کمک شایانی می‌کند. شاخص‌ها معمولاً از نگرش‌ها و موقعیت‌ها سرچشمه می‌گیرند و مانند علائمی که مسیر را مشخص می‌سازند می‌توانند مورد استفاده قرار گیرند. بنابراین باید بیان کرد که میزان تحقق اهداف برگزاری رویداد ورزشی مانند تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان، یکی از مهم‌ترین معیارهای سنجش عملکرد مدیر است.

۴۰۳

از دیگر عواملی که در مورد تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران مورد بررسی قرار گرفت، شاخص‌های سودآوری بود. این یافته‌ها با نتایج مطالعات ویونیسکی و سوکوووسکا^۱ (۲۰۲۰) و مالکوک و دال^۲ (۲۰۲۰) همخوان بود. باید اذعان داشت که ورزش و رویدادهای ورزشی نیز از این قاعده مستثنی نیستند و بازار ورزش‌های امروزی بوسیله فرآیند جهانی شدن که در برگیرنده درگیری‌های رسانه‌ای، وابستگی به حامیان مالی و رشد صنایع مرتبط به ورزش است، توصیف می‌شود (رجب زاده، ۲۰۱۸). بنابراین می‌توان گفت که سودآوری یکی از عوامل تأثیرگذار در ورزش بخصوص رویدادهای ورزشی است. شاخص‌های سوددهی در این پژوهش شامل ۱) سخت‌افزاری، ۲) نرم‌افزاری، ۳) جذب سرمایه، ۴) رشد اقتصادی، ۵) ساختار مالی، ۶) سرمایه انسانی و ۷) مدیریت بهره‌وری بودند. یکی دیگر از مهم‌ترین عوامل شاخص سوددهی، جذب سرمایه است. جذب سرمایه شامل ۱) تدوین مشوق‌های لازم برای اسپانسرها، ۲) سرمایه‌گذاری‌های کلان توسط دولت و بخش خصوصی، ۳) تبلیغ و توسعه جاذبه‌های موجود و ۴) ایجاد محیط و تسهیلات مناسب برای تحقق حداکثری اهداف شرکت‌های حامی مالی بود.

با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان گفت برای اینکه ساز و کار اجرای یک رویداد دوچرخه‌سواری فراهم شود باید ۱) شاخص‌های خودمدیریتی، ۲) شاخص‌های سودآوری و ۳) شاخص‌های بهره‌وری مورد توجه قرار گیرند.

با توجه به این موارد می‌توان آینده‌ای روشنی را برای رویدادهای دوچرخه‌سواری به خصوص تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی ایران- آذربایجان تصور کرد.

1. Wiśniewski & Sokółowska

2. Malkoc & Dal

منابع

- خاکی رمضانپور، پرویز. (۱۳۹۶). «بررسی عوامل مؤثر در جذب حامی مالی تیم‌های فوتبال استان مازندران». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرکزی.
- رجب‌زاده، رضا. (۱۳۹۴). «طراحی یک مدل تجاری یکپارچه برای صنعت ورزش با رویکرد بازار جهانی شدن (مطالعه موردی: برترین باشگاه‌های ورزشی ایران)». پایان‌نامه دکتری تربیت بدنی، دانشگاه فردوسی، مشهد.
- رضاییان، علی. (۱۳۸۲). «خودمدیریتی». مجله پیام صادق. شماره ۴۰.
- سیداویمی، سعید. (۲۰۱۹). «رابطه مدیریت کارآمد و سودآوری باشگاه‌های کاراته استان هرمزگان». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تربیت بدنی. دانشگاه پیام نور هرمزگان.
- صادقی، فرهاد. (۱۳۹۴). «رابطه فعالیت بدنی و بهره‌وری معلمان تربیت بدنی استان مازندران». پایان‌نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آمل.
- خسروی زاده، اسفندیار؛ بهرامی، علیرضا و حقدادی، عابد. (۱۳۹۳). «موانع سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در ورزش استان مرکزی». مطالعات مدیریت ورزشی. ۶ (۲۴)، صص ۲۰۷-۲۲۲.
- محمدی ترکمانی، احسان. (۱۳۹۲). «بررسی اثرات تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی آذربایجان بر استان‌های شمال غرب کشور». پژوهشنامه مدیریت و رفتار حرکتی. دوره ۱۰، شماره ۲۰، صص ۴۵-۵۴.
- مودب، فروغ. (۱۳۹۶). «تحلیل عوامل کلیدی مؤثر بر بهره‌وری کارشناسان اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی بر اساس مدل BSC». پایان‌نامه ارشد تربیت بدنی، دانشگاه فردوسی، مشهد.
- نجارزاده، محمد؛ ابراهیمی، سیدعباس و گلستانه، رضوان. (۱۳۹۸). «استفاده از نام تجاری گردشگری برای ایجاد انگیزه در سفر با نقش واسطه‌ای نگرش نسبت به مقصد گردشگری». فصلنامه مطالعات گردشگری. دوره ۱۴، شماره ۹۵، صص ۱۳۹-۱۶۶.
- نوری، میترا. (۱۳۹۶). «بررسی رابطه سلامت معنوی و بهره‌وری کارکنان توانبخشی سازمان بهزیستی تهران». پایان‌نامه کارشناسی ارشد توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران.
- صالحی، شفقت. (۱۳۹۴). «بررسی رابطه ارتباطات سیاسی باقیمانده نقدی هیئت مدیره و کیفیت سود در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آیت الله آملی.
- کاظمی، رضا محمد. (۱۳۹۸). «تشریح عناصر آمیخته بازاریابی در صنعت فوتبال ایران و مقایسه آن با کره جنوبی و ژاپن و ارائه مدل مناسب». پایان‌نامه دکتری منتشر نشده. دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تربیت معلم، تهران.
- فخاری، حسین و یوسف نژاد، صادق. (۱۳۸۵). «بررسی رابطه ریسک سیستماتیک و رشد سود شرکت‌ها در بورس اوراق بهادار تهران». بررسی‌های حسابداری و حسابرسی. شماره ۴۵، صص ۸۹-۱۰۹.

- فروغی پور، حمید؛ صابونچی، رضا و تیپ، هادی. (۱۳۹۰). «امکانات ورزشی و بهره‌وری (عوامل موثر بر افزایش بهره‌وری از امکانات، امکانات و تجهیزات ورزشی)». مجله توسعه تربیت بدنی. شماره ۳۸، صص ۲۰-۱۵.
- سیدجوادین، سیدرضا و برقی، سیدرضا. (۱۳۸۷). مفاهیم کلیدی مبانی مدیریت منابع انسانی. نگاه دانش
- وحدانی، محسن؛ محرم زاده، مهرداد و طلایی، رضا. (۱۳۹۴). «تجزیه و تحلیل عوامل موثر در میزبانی رویدادهای مهم ورزشی در ارومیه بر اساس مدل مزیت رقابتی پورتر». مجله مدیریت ورزش. دوره ۷، شماره ۵، صص ۷۶۵-۷۷۸.

